

Aandoening

Overactieve blaas

Bij een overactieve blaas is er sprake van een plotselinge aandrang om te plassen. Zó plotseling dat het soms niet lukt om de urine op te houden tot u bij een toilet bent.

Er kunnen verschillende oorzaken zijn van een overactieve blaas. Voorbeelden hiervan zijn: een aandoening aan de zenuwen, het te vaak aanspannen van de bekkenbodemspieren of afwijkingen aan de urinewegen. Ook bestraling, alcohol, koffie of drugs kunnen de blaas sterk prikkelen. Verder kunnen stress en angst ook een rol spelen. Bij veel patiënten is er echter geen oorzaak te vinden voor de overactieve blaas.

Onderzoeken

We vragen u een plasdagboek bij te houden.

In het plasdagboek schrijft u op hoeveel u drinkt, hoeveel u plast en de tijdstippen waarop u dat doet. Ook noteert u het in dit dagboek als u ongewild urine hebt verloren.

Om vast te stellen wat de oorzaak is van de overactieve blaas is ook lichamelijk onderzoek nodig. Hierbij wordt gelet op eventuele anatomische afwijkingen in uw bekken, en doen we een blaaskijkonderzoek. Uw urine wordt onderzocht. Eventueel kan ook nog een flowmetrie en een urodynamisch onderzoek (blaasfunctieonderzoek) nodig zijn.

Blaaskijkonderzoek (cystoscopie)

Een cystoscopie is een onderzoek waarbij de uroloog de binnenkant van uw plasbuis en blaas bekijkt.

Daarvoor gebruikt de uroloog een cystoscoop. Dat is een dun buisje met verlichting en een lens aan het uiteinde. Dit buisje wordt via de plasbuis in de blaas gebracht. Er bestaan buigzame (flexibele) en metalen (starre) cystoscopen. Beide kunnen zowel voor mannen als voor vrouwen gebruikt worden. Meestal wordt de flexibele cystoscoop gebruikt.

Een cystoscopie wordt gedaan als er afwijkingen worden vermoed in de plasbuis, het prostaatgebied of de blaas. Bijvoorbeeld bij plasproblemen of bloed bij de urine. Het onderzoek wordt ook gedaan ter controle bij eerder gevonden afwijkingen van de blaaswand.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/blaaskijkonderzoek-cystoscopie>

Urineonderzoek

Urineonderzoek is nodig wanneer de huisarts of specialist denkt dat er sprake is van een ziekte.

U krijgt van uw behandelend arts hiervoor de juiste materialen mee. Dit is een pakketje met een combinatie van een urinepotje en een urinebuis. Soms is het belangrijk dat u de eerste plas van de dag (ochtendurine) moet inleveren, soms maakt het niet uit. U hoort dit van de arts die het onderzoek aanvraagt.

Alléén op afspraak

Materialen inleveren voor onderzoek kan alléén op afspraak. U maakt eenvoudig zelf online een afspraak.

Ga naar www.jbz.nl/prikafpraak en maak een afspraak (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/jbz-prikafpraak>)

Hulp nodig? Bel dan (073) 553 36 99 en kies optie 1 in het keuzemenu (op werkdagen van 08.30 - 17.00 uur).

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/urineonderzoek>

Plasonderzoek (flowmetrie) en echo van de blaas

Een flowmetrie is een onderzoek waarbij we de functie van de blaas testen. Het gaat hierbij om de kracht van de urinestraal tijdens het plassen.

Na een flowmetrie maakt de verpleegkundige meestal ook een echo van de blaas. Dit is om te zien of u uw blaas helemaal leeg plast. Als er te veel urine achterblijft, kunt u daar klachten door krijgen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/plasonderzoek-flowmetrie-en-echo-van-de-blaas>

Onderzoek naar de werking van de blaas en sluitspier blaas (urodynamisch onderzoek)

Met een urodynamisch onderzoek kan de uroloog onderzoeken wat de oorzaak is van plasklachten zoals moeilijk kunnen plassen (obstructie) of ongewild urineverlies (incontinentie).

Met dit onderzoek wordt bekeken hoe goed uw blaas - en de sluitspier van de blaas - werken. Het is een inwendig onderzoek. Er worden dunne slangetjes in de plasbuis en de endeldarm gebracht. Met deze slangetjes kan de blaasinhoud, de blaasdruk, de afsluiting van de blaas, het eventuele urineverlies, de uitstroomsnelheid van de urine en de spanning in de bekkenbodemspieren worden gemeten.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/onderzoek-naar-de-werking-van-de-blaas-en-sluitspier-blaas-urodynamisch-ond-erzoek>

Behandelingen

Een overactieve blaas kan het beste worden behandeld met medicijnen in combinatie met fysiotherapie.

U krijgt oefeningen waarmee de spieren van de bekkenbodem beter leert gebruiken. Als dit onvoldoende helpt, zijn er nog een aantal andere behandelmogelijkheden:

- Percutaneous tibial nerve stimulation (PTNS)
- Een behandeling met botuline-toxine injecties

Als u bijkomende klachten heeft, zoals een blaasontsteking (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/blaasontsteking-cystitis>), dan worden die vanzelfsprekend ook behandeld.

Percutaneous Tibial Nerve Stimulation (PTNS)

Bij Percutaneous Tibial Nerve Stimulation (PTNS) worden via een dun naaldje stroomimpulsjes gegeven aan een zenuw in het onderbeen (nervus tibialis).

Het prikkelen van deze zenuw zorgt ervoor dat er een signaal naar de blaas gaat. Hierdoor trekt de blaas zich niet meer ongewenst samen en kan de normale blaasfunctie zich herstellen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/percutaneous-tibial-nerve-stimulation-ptns>

Behandeling van de overactieve blaas met Botox (botulinetoxine)

Als u een 'overactieve blaas' heeft, kan een behandeling met Botox (botulinetoxine) nodig zijn als andere behandelingen niet helpen.

Bij deze behandeling wordt de Botox direct in de blaasspier gespoten, op 25 plaatsen. De Botox zorgt ervoor dat de blaasspier geen signaal van zenuwvezels meer kan ontvangen. Daardoor wordt die spier verlamd.

Helaas werkt botox maar 6 tot 12 maanden. Als het is uitgewerkt kan de behandeling herhaald worden. Bij sommige patiënten werkt

de botox zo goed, dat zij een tijd niet kunnen plassen. Zij moeten zichzelf dan een paar keer per dag katheteriseren. Patiënten die twifelen of zij dit wel aankunnen of aandurven, krijgen de mogelijkheid dit te leren vóórdát de behandeling wordt gedaan.

Wat is Botox?

Botuline-toxine, beter bekend onder de merknaam 'botox', is de laatste jaren heel populair geworden als 'wondermiddel' tegen rimpels. Het is een natuurlijk gif dat wordt gemaakt door de bacterie clostridium botulinum. Deze bacterie komt overal ter wereld voor in de grond en in water. Botuline-toxine is een medicinale stof ('gif').

Botuline-toxine is in zeer kleine hoeveelheden een veilig middel bij de behandeling van onder andere een overactieve blaasspier. De behandeling heeft goed resultaat bij ongeveer 80% van de patiënten.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/behandeling-van-de-overactieve-blaas-met-botox-botulinetoxine>

Poliklinieken en afdelingen

Urologie

Het specialisme Urologie houdt zich bezig met de urinewegen van de man en de vrouw, en de geslachtsorganen van de man.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/urologie>